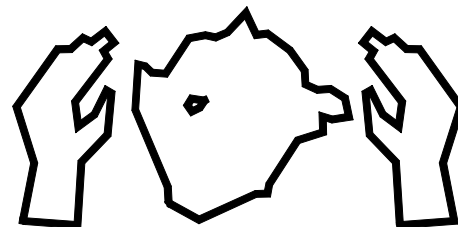

Mieninfo

Nr 4 / 2009 December samt januari, februari 2010

Red: Curt Ihlström 0477-15080 / Eivor Lindstrand 0459-85122 / Björn Jäderås 0459-85143

Adress: Hakefors 3 , 362 92 Tingsryd

e-post: info@bjk.g.se

webbsida: www.miengruppen.se

Dofter av kryddor...

Julen närmar sig och därmed berörs våra sinnen av olika smaker och dofter. Kryddor har alltid varit välkomna i köket och ibland också i dekorationer, men fanns det kryddor redan innan jorden kom till?

Enligt assyriska sägner gjorde gudarna vin av sesamfrö för att stärka sig när de skapade jorden. Sesamfrö som har lite nötsmak upphöjde vinets kvalitet och gav gudarna så mycket styrka att de lyckades att skapa vår jord.

Kryddor har säkerligen funnits väldigt länge på vår jord och dessa var ojämnt fördelade.

Ibland blev vissa kryddor p.g.a. av sin sällsynthet mer värda än guld.

Kaneln som används mycket i våra svenska bakverk importerades redan för 4000 år från Kina och sydöstra Asien till Egypten. I Egypten behövde man bl.a. kaneln vid balsameringar av faraonerna men man använde också inhemsk spiskummin, anis och mejram.

Kryddhandeln ökade på 1500-talet f. Kr. då sjöfararfolket fenicierna som bodde vid kusten av dagens Libanon eller Syrien satte igång sin handel. Ibland hände det att handelsfartyg förföljdes för att man ville veta varifrån kryddorna kom. Priserna steg enormt och en del länder blev riktigt rika.

Grekerna och romarna dominerade kryddhandeln på 800-talet f. Kr. Troligen var romarna de första inom västvärlden som började att använda kryddor i maten och vinet. När man badade hällde man redan på den tiden aromatiska oljor i badvattnet.

Kryddor i Indien

Kamelkaravaner gick tätt mellan Orienten och Östern på 400-talet e. Kr. då araberna tog över handeln. För att försvara sina handelsområden blockerade de vägar till kryddbodar i Indien, Kina och andra länder i Asien. Nu steg priserna högt och bara för en handfull kardemumma skulle en arbetare behövt betala en hel årslön.

v.g.v.

Vildsvinen

Intresset för/problemen med vildsvin verkar inte vara så stort. Janne och Vanja har inte fått en enda som är intresserad av en studiecirkel.

Marco Polo reste till Asien och upplevde de stora kryddodlingarna i slutet på 1200-talet. Det var nog en orsak till att han ville söka sig fram på havet till Indien men först 1487 lyckades portugisen Diaz runda Afrika.

1498 tog sig Vasco da Gama först fram till Indien och senare upptäckte han andra länder som odlade kryddor som t.ex. Ceylon, Ostindien och Moluckerna. Det gjorde Portugal till ett av de rikaste länderna i Europa. När Columbus kom till Amerika på uppdrag av den spanske kungen upptäckte han också nya kryddor. Nu kunde han föra hem paprika, cayennepeppar och kryddpeppar. Senare kom holländarna och nu blev det riktigt krigiskt på haven. Vem skulle ha anspråk på handeln och odlingar?

Columbus

Odlingsområden förlades för att få marker där de kunde kontrolleras bättre men engelsmännen var inte med på det och i början av 1800-talet erövrade de holländska besittningar i Sydostasien.

När korsfararna återvände till Norden på 1000-talet hade de kryddor med sig hem, men kryddorna kom inte till användning förrän först under stormaktstiden, och som det brukar vara, hade först endast adeln råd att använda kryddor.

Saffranskrokus

Vems ögon börjar inte att lysa när man kastar en blick på lussekatterna som dukas upp vid Lucia och under julen? Den gula färgen bildar en stor kontrast till decembermörkret, och smaken som saffran framkallar går inte att förväxla med någon annan krydda. Saffran är den dyraste av alla kryddor och man behöver ca 100 000- 150 000 krokusar för att utvinna ett kilo saffran. Krokusarna plockas och rensas för hand. Idag blandar man ner saffran i degen men förr i tiden penslade man bullarna med saffransvatten när de var färdiggräddade och just hade tagits ut ur ugnen.

Boel Cederqvist

Nu är vattnet gott!

Vilket vatten? Jo det i Bygdegården. Ett filter som råder bot på den höga syrahalten har satts in och den gamla rostbehängda hydrofortanken har bytts ut mot en trycktank av plast. Nu är vattnet gott, så man behöver inte ta med sig eget dricksvatten. Och så är risken för frätskador i rör och apparatur undanröjd. Drygt tjugo tusen kronor har kalaset kostat.

/Olle B.

Kakfesten i Bygdegården.

Så festligt det kändes att komma in i bygdegården, känna kaffelukten och se det fantastiska långbordet översallat med kakor av olika slag. Salen var vackert smyckad med broderade dukar på borden och handarbeten på väggarna. Bygdegården blev så förändrad och ombonad, man kunde undra om det verkligen var den gamla vanliga lokalen.

Till er i kakfestkommittén! Tack för allt arbete ni gjort med att dekorera, duka och bära med er saker hemifrån.

Tack alla ni från byarna runt omkring som bakade! Kakorna var underbart goda.

Maj-Britt Gustavsson

Jerry Sandberg från Smålandsposten besökte kakfesten, skrev och fotograferade. Förmodligen har ni läst hans reportage i tidningen, men jag återger ändå lite av det han skrev:

"Sju sorters kakor? Glöm det. När bygdegårdsföreningen i Gäddeviksås kallar till kakkalas har nästan hela byn engagerats i bakandet av 39 olika sorter (-) Aila Thuresson som är en av initiativtagarna till kalaset, berättar att syftet är att samla in pengar till föreningen. (-) Och evenemanget tycks vara populärt. I söndags eftermiddag arrangerades kalaset för tredje gången i

ordningen, och stundtals var det mycket trångt utmed långbordet med sötsakerna".

Bilderna som visas här är också Jerry Sandbergs bilder från Smålandsposten.

Tack Åsa Karlsson och Jerry Sandberg, Smålandsposten för er hjälp!

Bygdegårdsföreningens styrelse/Gun Ihlström

Foton: Åsa Karlsson och Jerry Sandberg, Smålandsposten

Min gamla cykel

*I uthuset min gamla cykel står
den har stått där på fälgen i många år
På den jag cyklade till min konfirmandundervisning
och ryamarcken... och någon gång
då det var dans uti parken*

*Märket är original två
idag den går nog ej att få
Där finns en liten väska av läder
som innehåller ventilgummi, laglappar
och solution samt en skiftnyckel
full utrustning för en punkterad cykel*

*Men pumpen finns ej längre kvar
någon kanske den lånat har
Att kasta bort den är för mig otänkbart
Det gamla antika är så talande och rart
Ett litet värde nog den har*

*Ibland jag får den undran
Får nog fråga "de lärde" i antikrundan
Kanske till Mienbygden de kommer någon gång
Då står vi i kön som nog blir mycket lång
Med våra kära antikviteter
Vi får värdering veta, årtalet och kanske vad
tillverkaren heter*

*Text: Karin Cederqvist
Bild: Linn Nußbaum*

Konst- & Hembygdsrundan

Här några bilder av Ferdinand med kommentarer av mej Björn.

Ewa Schanders kors i blandteknik

Här några verk gjorda av holländska och svenska kolleger från Tingsrydgruppens konstsymposium i våras

En av mina i brons och trä

Eivor förklarar Kent Rothstens bilder för ett par besökande

Fika i Bygdegården med Elinor Fairbanks bilder i bakgrunden

Annelie Haacks bilder. Annelie från Pinneberg i Tyskland men som mer och mer bor i sommarstugan i Yttre Källehult

Bredband

I september hade vi ett första möte om riktig bredband i vår bygd. Ett tiotal kom till Bygdegården och diskuterade förutsättningen hos oss.

Det är alltså så att vi inte bara kan sitta och vänta på att det automatiskt kommer utan vi måste själva ta initiativ och dessutom själva bekosta det. Precis som ytterligare 6 andra byar eller områden i kommunen har vi i Mienbygden bildat en grupp för att pejla intresset för att dra fiber hit.

Några grupper har redan startat en ekonomisk förening som blir ägare till det lokala fysiska näten i respektive område. Nät som sedan ansluts till yttervärlden. På liknande sätt måste även vi göra om vi vill ha ett eget nät i bygden runt Mien. Ett nät (**Mienet** mitt namnförslag/Björn) som vi själva bestämmer över. Här kan vi sedan ta in de operatörer för tele, Internet, teve mfl som vi själva vill.

Varför

Varför skall vi då ha ett eget nät? Det finns givetvis både ”för” och ”emot”. Nedan några argument jag kommit på men det finns säkert fler. Och kommer du på något så hör av dej så alla argument kommer upp på bordet.

Emot

- Stora initialkostnader
- Fasta kostnader som man kanske inte kan avsäga sig (avskrivningar och ränta på lån).
- Intrång i mark
- Kanske mycket ideellt arbete

För

- Snabbt bredband
- Säkrare/stabilare förbindelse än med mobila system.
- Lägre månadskostnad om man idag har både bredband, fast telefon och extra tevekanaler
- Kanske enda möjlighet att få fast telefon om/när kopparnätet läggs ner (Telia har redan börjat lägga ner befintliga ”olönsamma” ledningar och våra är knappast lönsamma).
- Möjlighet att få olika trygghetssystem för seniorer
- Troligen ökar fastighetens värde. Ökning med 50 000:- har nämnts.

- Större chans att befolkningen i bygden ökar eller i alla fall inte minskar. Gäller i hög grad unga och barnfamiljer.
- Beredskap för ny teknik och tjänster för hushåll och företag.
- Extra billiga telefonsamtal till utlandet.

Kostnader

Vad kostar det då undrar säkert de flesta. Bor man i stan i ett hyreshusområde så ser det ut att vara gratis men man får givetvis betala i hyran. Men i ett villaområde i Växjö tätort kostar en bredbandsanslutning mellan 15 000 och 22 000:- beroende på om nätet redan finns i gatan eller ej. Att vi på landsbygden skulle klara det priset är väl inte troligt. Kommunens IT-avdelning tror det skall kosta 30 000:- men några tror att även det är väl optimistiskt.

Men vad investeringen slutar på ligger mycket i våra egna händer. Hur bra vi är på att förhandla med olika entreprenörer, hur vi lyckas med samarbetet med elbolagen om samläggning av rör, eget ideellt arbete, vilka bidrag vi kan få men inte minst hur många som går med och delar på kostnaden.

Ideellt arbete

Här finns alltså pengar att spara. Ju mer vi gör själva utan kostnad desto lägre totalkostnad givetvis. Man tänker sig kanske att det i första hand är grävare och tekniker som är aktuellt men det behövs även ekonomer, organisatörer och folk som kan förhandla med leverantörer. Och kan man inte dessa områden så behövs säker några som kan serva med fika, mat, administration mm. Här behövs alltså traditionella dagsverken. v.g.v

Bild klippt från Kvarnamåla Bredbands webbsida

Förutom att spara kan man också försöka att dra in pengar. Underhållning, loppis och liknande arrangemang tex i Bygdegården, idrotts- eller badplatsen. Alltså även här ideellt jobb. Kom gärna med idéer!

Info

Vi skall försöka att hela tiden informera om vad som händer hos oss på:

www.miengruppen.se

Dessutom planerar vi olika info- och utbildningsträffar i Bygdegården. Men försök också själv att hänga med i bredbandsdebatten i media och på webbsidor. Exempelvis på: <http://www.kvarnamalabredband.se> och fler länkar kommer du efterhand att hitta på Miengruppens sida.

Att diskutera

Viktigt, både ekonomiskt och socialt i bygden, är att så många som möjligt är med om vi skall starta ett nät hos oss. Diskutera med dina grannar och vänner i bygden dessa och andra frågor:

Vilka vill vara med?

Vilka får vara med?

Hur skall vi avgränsa det geografiska nätområdet?

Hur gör vi med hushåll som ligger utanför området men ändå vill vara med?

Hur solidarisk skall vi vara mot hushåll i ytterområden som kostar mycket?

Vad är vi villiga att investera i pengar och ideellt arbete?

Hur gör vi med hushåll som vill ansluta sig senare?

Hur solidariska skall vi vara mot dom som inte vill eller kan jobba ideellt?

Vad riskerar man i en ekonomisk förening?

Kontakt/intresseanmälan

För närvarande är det Bodil Nilsson 0459-851 21, Jan Sikkema 0459-851 30 och jag Björn Jäderås 0459-851 43 från Miengruppens styrelse som håller i trådarna tills en mer permanent grupp har bildats.

Vi kommer snart att komma ut med en intresseanmälan men givetvis bra om du redan nu hör av dej om du tycker det verkar intressant eller har frågor. Det påskyndar processen att komma igång.

Miengruppen/Björn

Julgran

Nu är det dags för julgran. Här visar Jan och hans killar hur man fixar en just gran.

Ferdinand var och dokumenterade det hela i Midingsbråte.

Händer runt Mien

December:		
Tisd 1/12	19:00	Visans Vänner har julfest i Bygdegården i Gäddeviksås. Det serveras gröt, skinksmörgås och kaka. Vi sjunger julens sånger.
Sönd 6/12	15:00	Årsmöte Midingsbygdens IF Klubbstugan Hagavallen
Tisd 8/12	19:00	Test och utbildning av nödtelefonen. Kolla denna preliminära tid på 0459-851 43.
Januari:		
Februari:		
Månd. 1/2		Manusstopp Mieninfo nr 1/10. Aktiviteter i mars, april och maj år 2010. Glöm ej att skicka in material. Vad som hänt och kommer att hända. Skriver du på dator: skicka då gärna på diskett, cd eller e-post.
Tisd 2/2	19:00	Visans Vänner. Viskväll i Bygdegården i Gäddeviksås
Mars		
Tisd 2/3	19:00	Visans Vänner har årsmöte i Bygdegården i Gäddeviksås Mat, öl/vatten, kaffe o kaka

Nödtelefonen

Test och utbildning av nödtelefonen tisd 8/12 kl 19:00. Kolla denna preliminära tid på 0459-851 43.

Telefonen kan vara lite knepig ibland. Därför viktigt att man följer startproceduren riktigt. Men den kan även då strula ibland. Här därför lite tips och åtgärder som också finns anslagna vid telefonen. /Björn

Om numret inte kan slås

Kolla att det står **Menu** och **Camera** längst ner på displayen.

Om inte så tryck kort till på den röda lurknappen eller backa med **[.]**-knappen längst upp till höger tills **Menu** och **Camera** dyker upp.

Kopplar inte ner

Låt alltid den uppringda lägga på luren först. Annars finns risk att samtalet inte kopplar ner och det kan bli dyrt.

Om det trots allt inte vill koppla ner så stäng av telefonen helt och starta sedan om den.

Låsning

Om telefonen låser sig helt och det inte går att slå nummer eller att stänga av den. Ta då bort handenheten (tryck på Eject-knappen ovanför den) och tag bort batteriet på baksidan ett par sekunder. Sätt tillbaka batteriet och starta telefonen igen.

Telefonnummer

Numret till nödtelefonen är +46 734 16 46 99. Kan vara bra att lägga in i din telefonbok redan nu.